

(७७)

अधिकारको ऐन बनाई घोषित गर्नुपर्ने बान्नीय देखिएकोले सो ऐन बनाई बसे-  
साथ पेश गरिएको छ।

आज्ञाते —

कुलशेखर शर्मा

सेक्रेटरी — सल्लाहकार सभा.

## सल्लाहकार सभाको सूचना

प. सं. ५६०

६-८-०११

सल्लाहकार सभाको कार्यसंवादन तथा कार्यविविधको नियम ८६ अनुसार  
सल्लाहकार सभाका बाननीय अध्यक्षले निम्नलिखित वित्तलाई गजेटमा प्रकाशित  
गर्ने आज्ञा दिनुभएकोले, उक्त वित्तलाई सर्व साधारणको जानकारीको निमित्त तब  
प्रकाशित गरिएको छ।—

पती जग्गा प्राप्त गर्ने विधेयक (वित्त) २०११

सल्लाहकार सभामा पेश गरिएको

राष्ट्रीय उत्पादन बढाउनको निमित्त पती जग्गा प्राप्त गर्नको लागी बनेको

विधेयक (वित्त)

सल्लाहकार सभाका सल्लाहअनुसार श्री ५ महाराजाधिराजबाट देहायको

ऐन स्वीकार गरी जारी गरिबक्सको छ।

१. संक्षिप्त नाम र विस्तारः—(क) यो ऐनको नाम—‘पती जग्गा प्राप्त गर्ने ऐन,  
२०११’ भन्ने रहेको छ।

(ख) यो ऐन नेपाल राज्यभर लागू हुनेछ।

२. (क) पती जग्गाले जनकार्यको निमित्त पती राखिएको ठुँडिखेल सरकारले उप-  
योम गरिरहेको जग्गा, पार्क, गौचर, खेलकुद गर्ने चौर, तलाउ, च्यान र

५२८  
आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।



मसान बाट, जग्गामध्येको केही प्रतिशत घर बनाउने सामान उत्पादन गर्न-  
को निमित्त छुट्याइएको जग्गा इत्यादिबाहेक अरु पर्ती रहेको जग्गालाई  
जनाउँदछ, तर शहर वा गाउँको भित्रको बाँको जग्गालाई यस ऐनको  
निमित्त पर्ती जग्गा भनी मानिनेछैन।

१. जुन जग्गा सरकारी खेस्तामा विरान वा पर्ती भनी जनाइएको छ।
२. जुन जग्गा यो ऐन लागू भएको मितिदेखि ३ वर्षअघि देखिने  
आवाद, भएको छैन।

(ख) यदि कुनै जग्गाको विषयमा पर्ती हो होइन भन्ने विवाद उत्पन्न भयो  
भने बडाहाकिम, भालको हाकिम र अपीलको सुब्बाले बनेको ट्रिब्यूनलले  
संक्षिप्त तहकिकान (ठाडो) गरी फैसला गर्नेछ। त्यसको उपर अपिल पत्र्यो  
भने ट्रिब्यूनलको अपील सुन्ने सरकारबाट भएको निर्णय अन्तिम हुनेछ।

३. निश्चित उद्देश्यका लागि पर्ती जग्गा प्राप्त गर्ने अधिकार:— (क) घर नभएका  
र सुकुवासीलाई बसाउने सरकारी फारमहरू स्थापित वा संगठन गर्ने उद्देश्यले  
सरकारले कुनै पर्ती जमिन प्राप्त गर्न सक्दछ।

(ख) सो जग्गा प्राप्त गर्ने बारेको कारवाही जग्गा जमिन गोस्वाराको ऐन ५  
दफा अन्तरगत जग्गा प्राप्त गर्ने सम्बन्धित ऐनबमोजिम हुनेछ।

४. जग्गा जमिन गोस्वाराको ऐनमा जेसुकै लेखिए पनि ३ दफाबमोजिम पर्ती  
जग्गा प्राप्त गर्दा सरकारले कुनै क्षतिपूर्ति दिनेछैन।

५. आवाद गर्न सूचना दिने:— दफा ३ अन्तरगत कुनै जग्गा प्राप्त गर्नुभन्दा  
अगावै सो जग्गा आवाद गर्नको निमित्त जग्गाधनीलाई सूचना दिइनेछ।  
जग्गाधनीले तोकिएको अवधिभित्र सो जग्गा आवाद गरे गराएमा त्यस्तो  
जग्गा सरकारद्वारा प्राप्त गरिनेछैन।

६. नियम बनाउने अधिकार:— यो ऐनको उद्देश्य पूर्ति गर्नको लागि सरकारले  
निबन्धन बनाउन सक्छ।



## उद्देश्य र कारण

हाम्रो कृषिप्रधान मुलुकमा कुनैले हजारौं विघा जमीन पर्ती राखी राखेका र कुनैले घर बनाई बस्नसम्म पनि जग्गा पाएको छैन । फलस्वरूप राष्ट्रीय उत्पादनमा धेरै नोक्सान भैरहेको र सामाजिक दृष्टिकोणले पनि यो व्यवस्था न्यायपूर्ण नदेखिनाले सामाजिक न्याय तथा राष्ट्रीय उत्पादन बढाउना निमित्त यो 'पर्ती जग्गा प्राप्त गर्ने ऐन, ०११' तयार भएको छ ।

आज्ञाले—

कुलशेखर शर्मा,

सेक्रेटरी—सल्लाहकार स. भा

५३०

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।